

**Школа са домом
за ученике оштећеног слуха**

ИЗВЕШТАЈ САМОВРЕДНОВАЊА

**Крагујевац
школска 2022/2023.год.**

Почетком школске 2022/2023. Године формиран је школски тим за самовредновање рада школе, који чине:

- 1. Бојана Милосављевић**—наставник
- 2. Игрутиновић Славица**-наставник
- 3. Микарић Марија**-наставник
- 4. Јанковић Ивана**-наставник
- 5. Величковић Весна**-наставник
- 6. Божовић Светлана**-наставник
- 7. Коматовић Слађана** –наставник
- 8. Милутиновић Тијана**- наставник
- 9. Шварц Јована**- наставник
- 10. Вучићевић Снежана**- родитељ
- 11. Александра Радојичић**- ученик

Обављене су потребне консултације и одлучено да се, зарад израде новог Развојног плана школе, у овој школској години вреднују све области :

- 1. ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ**
- 2. НАСТАВА И УЧЕЊЕ**
- 3. ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА**
- 4. ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА**
- 5. ЕТОС**
- 6. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА**

ОБЛАСТ САМОВРЕДНОВАЊА:

ПЛАНИРАЊЕ, ПРОГРАМИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

ТЕХНИКЕ	ИЗВОРИ ПОДАТАКА И ДОКАЗА
Анализирање документације, разговор са запосленима, анкетање, триангулација	Школски програм, Развојни план установе, Акциони план ШРП-а, Годишњи план рада школе, Годишњи извештај о раду школе, анкета за наставнике, глобални и оперативни планови наставника, личне припреме наставника за наставни рад

ОПИС НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ:

1.1. Програмирање образовно-васпитног рада је у функцији квалитетног рада школе.	3,80
1.1.1. Школски програм се заснива на прописаним начелима за израду овог документа.	4
1.1.2. У изради Развојног плана установе учествовале су кључне циљне групе (наставници, стручни сарадници, директор, ученици, родитељи, локална заједница).	4
1.1.3. Садржај кључних школских докумената одржава специфичности установе.	4
1.1.4. Програмирање рада заснива се на аналитичко-истраживачким подацима и проценама квалитета рада установе.	3
1.1.5. У програмирању рада уважавају се узрасне, развојне и специфичне потребе ученика.	4
1.2. Планирање рада органа, тела и тимова је у функцији ефективног и ефикасног рада у школи.	4,00
1.2.1. Годишњи план рада донет је у складу са школским програмом, развојним планом и годишњим календаром.	4
1.2.2. У оперативним/акционим плановима органа, тела, тимова, стручних	4

сарадника и директора конкретизовани су циљеви из развојног плана и школског програма и уважене су актуелне потребе школе.	
1.2.3. Планови органа, тела и тимова јасно одсликавају процесе рада и пројектују промене на свим нивоима деловања.	3,80
1.2.4. Оперативно планирање органа, тела и тимова предвиђа активности и механизме за праћење рада и извештавање током школске године.	4
1.2.5. Годишњи извештај садржи релевантне информације о раду школе и усклађен је са садржајем годишњег плана рада.	4
1.3. Планирање образовно-васпитног рада усмерено је на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општим међупредметних и предметних компетенција.	3,83
1.3.1. Наставници користе међупредметне и предметне компетенције и стандарде за глобално планирање наставе и исходе постигнућа за оперативно планирање наставе.	4
1.3.2. У оперативним плановима наставника и у њиховим дневним припремама видљиве су методе и технике којима је планирано активно учешће ученика на часу.	4
1.3.3. Планирање допунске наставе и додатног рада је функционално и засновано је на праћењу постигнућа ученика.	4
1.3.4. У планирању слободних активности уважавају се резултати испитивања интересовања ученика.	4
1.3.5. Планирање васпитног рада са ученицима засновано је на аналитичко-истраживачким подацима, специфичним потребама ученика и условима непосредног окружења.	3
1.3.6. Припреме за наставни рад садрже самовредновање рада наставника и/или напомене о реализацији планираних активности.	4

1.1.Програмирање образовно-васпитног рада је у функцији квалитетног рада школе.

Школски програм донет је на почетку школске 2022/23.године, састављен је у складу са Законом и садржи све прописанесдржаје.

Увидом у Школски програм може се рећи да је он у целини гледано усклађен са Законом о основама система образовања и васпитања. Обједињен Школски програм садржи назив, врсту и трајање за основно образовање и васпитање и средњу школу. У њему су истакнути сврха, циљеви и задаци који су дати у правилницима о наставном плану и програму. Школски програм укључује обавезне и изборне наставне предмете и њихове обавезне и слободне садржаје, и садржаје осталих облика образовно-васпитног рада. Такође, садржи трајање и основне облике извођења програма, фонд часова за сваки предмет и фонд часова за сваки разред, као и начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма и врсте активности у образовно-васпитном раду.

Успостављена је корелација унутар предмета и са другим предметима због целовитог

приступа у стицању знања и умећа утканих у целокупан развој ученика. Школски програм има садржаје и активности којима се остварује корелација и усклађивање основног образовања и васпитања и средњошколског образовања и васпитања, чиме се омогућује континуитет образовно-васпитног процеса. Оперативни планови се као прилог Школском програму чувају у школи. Школски програм садржи и посебне програме васпитно-образовног рада: Програм професионалне оријентације и каријерног вођења, Програм здравствене и социјалне заштите ученика, Програм превенције и модификације проблема у понашању, Програм безбедности и здравља на раду, Индивидуални образовни план....

У изради актуелног Развојног плана учествовале су све кључне циљне групе (наставници, стручни сарадници, директор, ученици, родитељи, локална заједница). Донет је на период од пет година 2018-2023.год. У оквиру кључних области су разрађени развојни циљеви, развојни задаци, конкретне активности, предвиђени су носиоци активности и време њихове реализације. Замерка постојећем развојном плану је фокус на набавци материјалних ствари, што ће се имати у виду при изради наредног Развојног плана.

Садржај кључних школских докумената одражава специфичности установе. При изради школске документације, увек се имају у виду специфичности и могућности наших ученика, да им је потребна подршка у учењу и психосоцијалном развоју, и у складу са тим се планирају активности.

У програмирању рада се више водимо проценама квалитета рада установе и на основу истих вршимо измене. Анализирају се и прате настава, ваннаставне активности, сарадње школе, рад тимова, органа, постигнућа ученика на такмичењима и завршном испиту, али је последњих година приметан недостатак истраживачких активности на нивоу целе школе, па и примена добијених резултата у циљу унапређивања рада.

У програмирању рада уважавају се узрасне, развојне и специфичне потребе ученика које су подржане индивидуалним плановима рада и подршком за социјалне, здравствене и психолошке потребе. (Резултат анкете: важност 3,89, тачност 3,79)

1.2. Планирање рада органа, тела и тимова је у функцији ефективног и ефикасног рада у школи.

Годишњи план рада школе је у складу са Статутом и нормативним актима установе и школским програмом, као и са развојним планом установе и ослања се на извештај о раду школе у претходној школској години. Полазни принципи и основе израде годишњег плана рада школе су спрега могућности и потреба ученика и капацитета и услова рада школе, као и услова у локалној средини. Годишњи план рада школе је оперативан и укључује садржаје којима се обезбеђује корелација и усклађивање основног и средњешколског образовања и васпитања. Такође је њиме обезбеђена могућност креирања индивидуалног образовног плана са измењеним садржајима у складу са могућностима сваког ученика понаособ. Годишњим планом рада школе утврђено је време, место и носиоци остваривања плана образовања и васпитања. Организација образовно-васпитног рада је базирана на школском календару за основну и средњу школу. У годишњем плану рада је дефинисано место реализације програма образовања и васпитања (образовно-васпитни процес се одвија у учионицама, делом у опремљеним кабинетима и школским радионицама, а ваншколске активности се одвијају у интернатском простору и школском дворишту, као и у различитим просторима ван школе). Годишњим програмом рада утврђен је начин

остваривања програма образовања и васпитања кроз организацију рада школе која садржи годишњи фонд редовне и изборне наставе, као и годишњи фонд васпитног рада, поделу одељења на наставнике и васпитаче по васпитним групама и остала задужења свих запослених у оквиру 40-часовне радне недеље. Укључени су и планови и програми рада органа установе (Школског одбора, директора школе, Савета родитеља, Педагошког колегијума, Наставничког већа, Одељењских већа, Педагошког већа, Стручних већа по областима предмета, Стручног актива за развој школског програма, Стручног актива за развојно планирање, Тима за самовредновање и вредновање рада школе, других стручних актива у складу са статутом...).

Прегледом оперативних/акционих планова органа, тимова, тела, директора и стручних сарадника очигледно је да се у истим конкретизују циљеви развојног плана и школског програма (интегративни дани, сарадња са родитељима, сарадња са другим стручним службама...). (Резултат анкете: важност 3,74, тачност 3,63) Кроз исте се види процес рада сваког тима, органа, актива и пројектују промене на свим нивоима деловања. (Резултат анкете: важност 3,58, тачност 3,47). Неопходна је допуна годишњег плана рада школе програмом рада Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, као и годишњим планом самовредновања.

Оперативно планирање је предвидело активности и механизме за праћење рада и извештавање кроз записнике и извештаје. (Резултат анкете: важност 3,53, тачност 3,37) Имајући у виду карактеристике и потребе ученика школе, од самог пријема и током њихове адаптације на школске и интернатске услове, неопходна је стална размена релевантних информација између свих запослених, као и са родитељима и другим законским заступницима, центрима за социјални рад, здравственим установама, другим школама и установама, а са циљем адекватне подршке ученицима у образовно-васпитном процесу и ради целовитог збрињавања у функцији њиховог целокупног развоја. Извештавање је саставни део како свакодневне сарадње у раду са ученицима са сметњама у развоју, тако на састанцима тимова школе, као и крају сваког класификационог периода, што је видљиво из конкретних записника и размењених дописа, формираних процена и мишљења између школе и других установа и институција. Са друге стране, на шестомесечном нивоу се израђује извештај о раду школе који је усклађен са годишњим планом школе.

1.3. Планирање образовно-васпитног рада усмерено је на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општим међупредметних и предметних компетенција.

Глобално и оперативно планирање наставе је присутно у школи, иако су ученици, пре свега основне школе, на ИОП-у 2. Налазе се у евиденцији педагога школе. Прегледом глобалних и оперативних планова уочено је да наставници у исте укључују међупредметне и предметне компетенције, стандарде и исходе постигнућа. Али и поред тога, многи сматрају да је иста уствари непотребна документација с обзиром да су нам ученици углавном на ИОП-у2, нарочито у основној школи. (Резултат анкете: важност 3,26, тачност 3,53) У оперативним плановима и дневним припремама наставника видљиве методе рада на часу којима је планирано активно учешће ученика. Планирање допунске наставе и додатног рада је засновано на праћењу постигнућа ученика и њиховим

потребама које процењују наставници. . (Резултат анкете: важност 3,47, тачност 3,53) У основној школи, због способности и могућности ученика, присутна је допунска настава из предмета математика и српски језик, као и енглеског језика, која прати њихове ИОП-е. У средњој школи допунска настава се реализује из предмета математика и српски језик. Док је у средњој школи присутна и додатна настава којом се ученици, који показују већи напредак, припремају за такмичења (пекари и фризери).С обзиром да је већина ученика невербална и ограничених способности, на основу посматрања њихових интересовања и понашања, педагошких профила, педагошке документације социјалног радника и стручног сарадника упознајемо се са могућностима, потребама и афинитетима ученика и на основу истих се прави план слободних активности. . (Резултат анкете: важност 3,58, тачност 3,37) У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне успех. Користе се сви расположиви ресурси школе, као и сарадња са локалном заједницом и установама културе у циљу постизања што бољих резултата.Планирање васпитног рада са ученицима, засновано је пре свега на специфичним потребама ученика и условима непосредног окружења, док су аналитичко- истраживачки подаци ретко присутни. . (Резултат анкете: важност 3,58, тачност 3,42) Прегледом дневних припрема наставника уочено је да су сви исправили раније уочен недостатак и садрже самовредновање рада наставника тј. напомену о реализацији планираних активности.

ЈАКЕ СТРАНЕ	СЛАБЕ СТРАНЕ
<ul style="list-style-type: none"> -Кључна школска документа су заснована на прописаним начелима и одражавају специфичности установе. -У програмирању рада се уважавају узрасне, развојне и специфичне потребе ученика. -Кључна школска документа су међусобно усклађена и у складу са актуелним потребама школе. -Планови органа, тела и тимова осликавају процес рада, предвиђају активности и механизме за праћење рада и извештавање током године. -Годишњи извештај је усклађен са годишњим планом рада. -Планирање допунске и додатне наставе је функционално. -Планирање слободних активности је у складу са интересовањима ученика. -Планирање васпитног рада је засновано на специфичним потребама ученика и условима непосредног окружења. 	<ul style="list-style-type: none"> -Неопходно је у већој мери спроводити аналитичка истраживања и податке добијене на тај начин користити за унапређивање васпитног рада. - Потребно је допунити годишњи план рада школе неопходним плановима рада тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, као и годишњим планом самовредновања.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА ШКОЛЕ

На основу резултата самовредновања, тим даје предлог мера за унапређење рада школе:

1. Спровести акциона истраживања у циљу увођења иновација у праксу и васпитно-образовни рад.
2. Допунити годишњи план рада школе неопходним плановима рада тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, као и годишњим планом самовредновања.

ОБЛАСТ САМОВРЕДНОВАЊА:

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

ТЕХНИК Е	ИЗВОРИ ПОДАТАКА И ДОКАЗА
Анализирање документације, разговор, анкетирање, присуствовање часовима, триангулација,	Анкета за запослене и ученике средње школе, чек листа, дневне припреме наставника, индивидуални разговори са наставницима, извештај о посећеним часовима

ОПИС НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ:

2.1. Наставник ефикасно управља процесом учења на часу.	3,50
2.1.1. Ученику су јасни циљеви часа/исходи учења и зашто то што је планирано треба да научи.	3
2.1.2. Ученик разуме објашњења, упутства и кључне појмове.	3
2.1.3. Наставник успешно структурира и повезује делове часа користећи различите методе (облике рада, технике, поступке...), односно спроводи обуку у оквиру занимања/профила у складу са специфичним захтевима радног процеса.	4
2.1.4. Наставник поступно поставља питања/задатке/захтеве различитог нивоа сложености.	4

2.1.5. Наставник усмерава интеракciju међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика, подстиче вршњачко учење).	3
2.1.6. Наставник функционално користи постојећа наставна средства и ученицима доступне изворе знања.	4
2.2. Наставник прилагођава рад на часу образовно-васпитним потребама ученика.	,00
2.2.1. Наставник прилагођава захтеве могућностима сваког ученика.	4
2.2.2. Наставник прилагођава начин рада и наставни материјал индивидуалним карактеристикама сваког ученика.	4
2.2.3. Наставник посвећује време и пажњу сваком ученику у складу са његовим образовним и васпитним потребама.	4
2.2.4. Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а и плана индивидуализације	4
2.2.5. Ученици којима је потребна додатна подршка учествују у заједничким активностима којима се подстиче њихов напредак и интеракција са другим ученицима.	4
2.2.6. Наставник прилагођава темпо рада различитим образовним и васпитним потребама ученика.	4
2.3. Ученици стичу знања, усвајају вредности, развијају вештине и компетенције на часу.	2,83
2.3.1. Активности/радови ученика показују да су разумели предмет учења на часу, умеју да примене научено и образложе како су дошли до решења.	3
2.3.2. Ученик повезује предмет учења са претходно наученим у различитим областима, професионалном праксом и свакодневним животом.	3
2.3.3. Ученик прикупља, критички процењује и анализира идеје, одговоре и решења.	3
2.3.4. Ученик излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења.	3
2.3.5. Ученик примењује повратну информацију да реши задатак/унапреди учење.	3
2.3.6. Ученик планира, реализује и вреднује пројекат у настави самостално или уз помоћ наставника.	2
2.4. Поступци вредновања су у функцији даљег учења.	3,40
2.4.1. Наставник формативно и сумативно оцењује у складу са прописима, укључујући и оцењивање оног што су ученици приказали током рада на пракси* (пракса ученика у средњој стручној школи).	4
2.4.2. Ученику су јасни критеријуми вредновања.	3
2.4.3. Наставник даје потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду, укључујући и јасне препоруке о наредним корацима.	4
2.4.4. Ученик поставља себи циљеве у учењу.	3
2.4.5. Ученик уме критички да процени свој напредак и напредак осталих ученика.	3

2.5. Сваки ученик има прилику да буде успешан.	4,00
2.5.1. Наставник/инструктор практичне nastave и ученици се међусобно уважавају, наставник/инструктор практичне nastave подстиче ученике на међусобно уважавање и на конструктиван начин успоставља и одржава дисциплину у складу са договореним правилима.	4
2.5.2. Наставник користи разноврсне поступке за мотивисање ученика уважавајући њихове различитости и претходна постигнућа.	4
2.5.3. Наставник подстиче интелектуалну радозналост и слободно изношење мишљења	4
2.5.4. Ученик има могућност избора у вези са начином обраде теме, обликом рада или материјала	4
2.5.5. Наставник показује поверење у могућности ученика и има позитивна очекивања у погледу успеха.	4

У циљу прикупљања доказа за дату област прегледана је школска документација, спроведена је анкета међу наставницима основне и средње школе, анкета за ученике средње школе и чланови тима су присуствовали часовима у основној и средњој школи у периоду од 12.-14.11.2022.год. за шта је сачињена чек листа на основу стандарда вредновања.

У анкети за запослене учествовало је 17 наставника основне и средње школе, док је анкета за ученике обухватила 18 ученика средње школе. Ученици основне школе нису обухваћени анкетом јер је највећи део њих невербалан, ограничених способности читања и разумевања датих питања, тако да су у основној школи стандарди вредновани пре свега кроз посматрање nastave, разговор са наставницима и школску документацију. Из овог разлога тј. из разлога што су ученици основне школе великим делом невербални и нижих способности и могућности од ученика средње школе, обрадом резултата анкете се може приметити да су поједини стандарди вредновани нижом оценом од стране наставника основне школе наспрам наставника средње школе. Што је и разумљиво јер сваки наставник има у виду своје одељење и способности својих ученика.

2.1. Наставник ефикасно управља процесом учења на часу.

Присуствовањем часовима, прегледом дневних припрема уочено је да наставници у уводном делу часа наглашавају циљ часа и наводе зашто је важно оно што ће се на часу учити, као и да је ученицима то јасно. (Резултати анкета: наставници 2,64, ученици 4,00). Ученици разумеју објашњења, упутства и кључне појмове што се види кроз њихове активности и продукте рада током nastave. Информације, упутства и питања наставника су углавном јасно осмишљена, прецизно формулисана и недвосмислена. (Резултати анкета: наставници 3,29, ученици 3,67). Наставници настоје да динамику учења постигну разноврсним техникама рада и поступцима, али је чињеница да је доминантан облик рада индивидуални, с обзиром да су ученици на ИОП-2(основна школа) и ИОП-2 и ИОП-1(средња школа). (Резултати анкета: наставници 3,64, ученици 4,00). У раду са сваком дететом наставници се труде да задаци, захтеви и питања буду различитих нивоа сложености. У ситуацијама када ученик не разуме питање или задатак, наставник лакшим и једноставнијим питањима покушава да га наведе на решење. (Резултати анкета: наставници 3,71, ученици 4,00). Према могућностима сваког појединог ученика и одељења

у целини, наставници настоје да међу ученицима изазову интеракцију, а у функцији учења. То је свакако присутније у средњој школи, где наставници подстичу ученике на сарадњу кроз разна питања, коментаре, да помажу једни другима у учењу...(Резултати анкета: наставници 3,12, ученици 3,83). С обзиром на специфичности нашег рада и потреба ученика, школа располаже разноврсним наставним средствима које наставници функционално користе како би настава ученицима била што занимљивија и продуктивнија.(Резултати анкета: наставници 3,65, ученици 4,00). Свака учионица располаже рачунаром и интернет мрежом. У већини учионица постоје и штампачи ради израде материјала за рад. На првом спрату школе формиран је кабинет са дидактичким материјалом како би био доступан свим наставницима. У школи постоји и Монтесори кабинет, мултимедијална учионица, пројектори, сарадник за израду дидактичких средстава, а све у циљу што бољег успеха ученика и лакшег савладавања градива и усвајања знања.

2.2. Наставник прилагођава рад на часу образовно-васпитним потребама ученика.

Због својих специфичности у погледу способности и могућности, ученици наше школе се образују по ИОП-у. Ученици основне школе су на ИОП-у 2, док су ученици средње школе из већине предмета на ИОП-у2, а осталих на ИОП-у1. Из тога разлога је неопходно да сваки наставник свој рад и захтеве прилагођава сваком ученику понаособ.(Резултати анкета: наставници 3,71, ученици 4,00) Посебна пажња се посвећује ученицима првог разреда и њиховој адаптацији на школски живот. У складу са ИОП-ом и могућностима сваког ученика, наставници прилагођавају начин рада и наставни материјал (Резултати анкета: наставници 3,71, ученици 4,00), посвећују им неопходно време и пажњу у раду (Резултати анкета: наставници 3,76, ученици 4,00). Самим тим је темпо рада прилагођен сваком ученику и његовим интересовањима и могућностима. (Резултати анкета: наставници 3,82, ученици 4,00). Са друге стране, наставници се труде да искористе што више активности како би децу усмерили једне на друге и подстакли њихову сарадњу, интеракцију и дружење.

2.3. Ученици стичу знања, усвајају вредности, развијају вештине и компетенције на часу.

Како је већина ученика основне школе невербална, посматрањем њихових активности на часу може се приметити да примењују научено, док ученици средње школе углавном могу и да образложе како су дошли до решења. Приметно је и да раније стечена знања повезују са предметом учења, као и да стечена знања користе у свакодневном животу.(Резултати анкета: наставници 3,11, ученици 3,67). У основној школи, а према способностима и могућностима ученика, скоро па да није присутно прикупљање, критичко процењивање и анализирање идеја, одговора и решења. Док ученике средње школе наставници подстичу да сами истражују и прикупљају информације, анализирају одговоре и решења.(Резултат анкете: наставници 2,53). Такође, ученицима је увек дата могућност и слобода да изнесе неку своју идеју и предложи решење (Резултати анкета: наставници 2,35, ученици 3,83).

Ученици, чије способности то омогућавају, користе повратне информације које добијају од наставника како би решили задатке и унапредили учење, то се пре свега односи на ученике средње школе. (Резултати анкета: наставници 2,65, ученици 3,67). Пројекат у настави као облик рада присутан је код ученика четвртог разреда. Из тог разлога је неопходно планирање активности у форми пројекта. (Резултати анкета: наставници 2,47)

2.4. Поступци вредновања су у функцији даљег учења.

Сви запослени се при формативном и сумативном оцењивању воде прописима. (Резултат анкете: наставници 3,65). Наставници углавном у електронском дневнику бележе напредовање и залагање ученика током школске године. Већини ученика, што опет зависи од њихових способности, су јасни критеријуми оцењивања (Резултати анкета: наставници 3,23, ученици 4,00), зашто су добили одређену оцену и шта треба да ураде како би напредовали тј. наставници образлажу ученицима оцене добијене за ангажовање и рад на часу и дају им упутства и савете за даљи рад (Резултати анкета: наставници 3,82, ученици 3,83). Ученици, пре свега средње школе, себи постављају циљеве у учењу, и то у правцу тога да добију бољу оцену, да на часу практичног рада нешто усаврше и сл. (Резултати анкета: наставници 2,35, ученици 3,33). Такође, критички процењују свој напредак и напредак другара из одељења, што се највише види кроз поређење добијених оцена и резултата практичног рада. (Резултати анкета: наставници 2,23, ученици 3,50).

2.5. Сваки ученик има прилику да буде успешан.

На часовима практичне наставе се поштују договорена правила: ношење одговарајуће опреме (пекари и фризери), одржавање хигијене простора, да се други не ометају у раду, да се пажљиво прате упутства за рад од стране наставника... Часови протичу у веома опуштеној и пријатној атмосфери, уз међусобно уважавање наставника и ученика и одржавање дисциплине (Резултати анкета: наставници 3,65, ученици 4,00). Наставници приступају ученицима као индивидуама, самим тим имају у виду њихове могућности и претходна постигнућа, и у складу са тим их мотивишу на рад и напредак (Резултати анкета: наставници 3,88, ученици 4,00). Ученици се охрабрују да износе своја мишљења, да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. (Резултати анкета: наставници 3,24, ученици 4,00). Ученици који су вербални и чије способности им то и омогућавају, имају могућност избора облика рада, материјала, начина обраде теме и сл. Док се остали ученици посматрају и прате се њихова интересовања, па се у складу са тим и начин рада и материјал припремају од стране наставника. (Резултати анкета: наставници 3,71, ученици 3,67). Наставници пружају велику подршку ученицима свакодневно, верују у њихове могућности, имају позитивна очекивања у погледу успеха и радују се сваком успеху ученика. (Резултати анкета: наставници 3,76, ученици 4,00).

ЈАКЕ СТРАНЕ	СЛАБЕ СТРАНЕ
<p>-Наставник ефикасно управља процесом учења на часу: истиче циљ часа, користи различите методе рада, поступно поставља питања различитих нивоа сложености, подстиче интеракцију међу ученицима, користи разноврсна наставна средства и изворе знања...</p> <p>- Наставник има у виду способности и могућности сваког ученика и у складу са тим прилагођава начин рада и материјал, прилагођава захтеве и темпо рада сваком ученику...</p> <p>- Ученици разумеју предмет учења на часу, повезују стечена знања, износе своје мишљење и идеје, постављају питања...</p> <p>- Наставници оцењују ученике у складу са прописима, дају ученицима повратну информацију о њиховом раду, ученицима су јасни критеријуми оцењивања и себи постављају циљеве у учењу...</p> <p>-Наставници и ученици се међусобно уважавају, наставници мотивишу ученике имајући у виду њихове могућности и претходна постигнућа, омогућавају ученицима избор облика рада, материјала и сл., показују поверење у њихов успех...</p>	<p>- Недостатак активности у форми пројектне наставе</p>

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА ШКОЛЕ

Показатељи (2.1.1; 2.1.2; 2.1.5; 2.3.1.;2.3.2.;2.3.3.;2.3.4.; 2.3.5.;2.3.6.;2.4.2.;2.4.4.; 2.4.5.) су од стране тима оцењени нешто нижом оценом- оцена 3. Разлог томе је што поменути показатељи нису у потпуности присутни тј. по оци запослених (основна школа) нису примењиви, што није последица њиховог неангажовања, већ искључиво индивидуалних способности и могућности ученика. Из тог разлога нису обухваћени предлогом мера за унапређење рада школе.

На основу резултата самовредновања, тим даје предлог мера за унапређење рада школе:

- 1.Организовати активности у облику пројектне наставе

ОБЛАСТ САМОВРЕДНОВАЊА:

ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

ТЕХНИК Е	ИЗВОРИ ПОДАТАКА И ДОКАЗА
Анализирање документације, разговор са запосленима, триангулација	Школска документација (ГПРШ, ИОП документација, извештај годишњег плана, записници...)

ОПИС НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ:

3.1. Резултати ученика на завршном испиту показују оствареност стандарда постигнућа наставних предмета, односно оствареност постављених индивидуалних циљева учења.	4,00
3.1.1. Резултати ученика на завршном испиту из српског/матерњег језика и математике су на нивоу или изнад нивоа републичког просека.	/
3.1.2. Најмање 80% ученика остварује основни ниво стандарда постигнућа на тестовима из српског/матерњег језика и математике.	/
3.1.3. Најмање 50% ученика остварује средњи ниво стандарда постигнућа на тестовима из српског/матерњег језика и математике.	/
3.1.4. Најмање 20% ученика остварује напредни ниво стандарда постигнућа на тестовима из српског/матерњег језика и математике.	/

3.1.5. Резултати ученика на комбинованом тесту су на нивоу или изнад нивоа републичког просека.	/
3.1.6. Ученици који добијају додатну образовну подршку постижу очекиване резултате на завршном испиту у односу на индивидуалне циљеве/исходе учења.	4
3.1.7. Просечна постигнућа одељења на тестовима из српског/матерњег језика и математике су уједначена.	/
3.2. Школа континуирано доприноси бољим образовним постигнућима ученика.	3,86
3.2.1. Резултати праћења образовних постигнућа користе се за даљи развој ученика	4
3.2.2. Ученици којима је потребна додатна образовна подршка остварују постигнућа у складу са индивидуалним циљевима учења/прилагођеним образовним стандардима.	4
3.2.3. Ученици су укључени у допунску наставу у складу са својим потребама.	4
3.2.4. Ученици који похађају допунску наставу показују напредак у учењу.	4
3.2.5. Ученици који похађају часове додатног рада остварују напредак у складу са програмским циљевима и индивидуалним потребама.	4
3.2.6. Школа реализује квалитетан програм припреме ученика за завршни испит.	4
3.2.7. Резултати иницијалних и годишњих тестова и провера знања користе се у индивидуализацији подршке у учењу.	3
3.2.8. Резултати националних и међународних тестирања користе се функционално за унапређивање наставе и учења.	4

3.1. Резултати ученика на завршном испиту показују оствареност стандарда постигнућа наставних предмета, односно оствареност постављених индивидуалних циљева учења.

Стандард се односи само на основну школу. Због својих специфичности и индивидуалних способности, сви ученици основну школу похађају по индивидуалном образовном плану. Стога није могуће поређење постигнутих резултата на завршном испиту на републичком нивоу. Тестови се израђују за свако дете понаособ, у складу са ИОП-ом. На завршном испиту 2022.год просечан број бодова ученика је: српски језик 10,14; математика 10,40; комбиновани тест 10,22. Због малог броја ученика једног разреда, у школи завршни испит најчешће полаже само једно одељење, па није могуће ни поређење резултата испита међу одељењима. Прегледом документације, али и на основу одговора наставника који су проценили да је ова тврдња веома важна (3,71) и присутна у нашој школи (3,82), може се тврдити да наши ученици тј. ученици који добијају додатну образовну подршку постижу очекиване резултате на завршном испиту у односу на индивидуалне циљеве/исходе учења.

3.2. Школа континуирано доприноси бољим образовним постигнућима ученика.

Наставници редовно проверавају и прате образовна постигнућа ученика и добијени резултати се користе за њихов даљи развој. Запослени свакодневно проверавају, писмено или усмено, усвојеност знања ученика и добијене резултате користе у индивидуализацији подршке у учењу.

Такође сматрају да ученици наше школе тј. ученици којима је потребна додатна образовна подршка остварују постигнућа у складу са индивидуалним циљевима учења. Овај показатељ је на датом упитнику добио највишу оцену и по питању важности (3,88) и по питању присутности (3,88).

Ученици наше школе су укључени у допунску наставу у складу са својим потребама и кроз исту остварују напредак. Допунска настава се реализује кроз један час недељно, за све ученике. Евидентира се кроз електронски дневник. У основној школи се наизменично, на недељном нивоу, смењују допунски часови из предмета математика и предмета српски језик. На часовима се ради на градиву предвиђеном ИОП-ом, за сваког ученика. У средњој школи се реализује допунска настава из општеобразовних и стручних предмета са фондом од једног часа недељно. На часовима се ради на садржајима предвиђеним ИОП-ом. Када је у питању додатна настава, због специфичности и индивидуалних способности ученика, исту је тешко реализовати, нарочито у основној школи. У средњој школи додатна настава је присутна у раду са ученицима који се припремају за такмичења (пекари, фризери). И они остварују напредак у складу са индивидуалним потребама.

Запослени сматрају да школа реализује квалитетан програм припреме ученика за завршни испит. У основној школи се по завршетку наставе у јуну, спроводе свакодневне припреме ученика за завршни испит за предмете математика, српски, историја, биологија, географија, физика и хемија. Укупан фонд часова за припреме је 35, по пет за сваки предмет, а на дневном нивоу се одржава пет часова припреме. Тестове саставља школска комисија, према способностима и могућностима ученика тј. према ИОП-у за сваки предмет. Поред ове двонедељне припреме, наставници током целе завршне године са ученицима раде на припремама за завршни испит. У средњој школи, када су у питању ученици трогодишњих смерова, завршни испит се односи на тему из одговарајуће области, према смеру образовања. Најпре се полаже писмени део који подразумева три питања везана за тему, а затим практичан део који подразумева израду производа или спровођење активности на коју се тема односи. Средња оцена је закључна оцена. За припреме је предвиђено 5% укупног фонда часова датог предмета. За ученике четворогодишњих смерова, завршни испит подразумева полагање писменог дела из српског језика и једног изборног предмета, и практичног дела који се односи на израду практичног рада у радној организацији.

С обзиром на специфичности школе и психо-физичких способности ученика иницијални тестови на почетку школске године се не спроводе. Тестови и провере знања такође нису присутни ни у основној ни у средњој школи, јер је тешко спровести исте због специфичности популације ученика са којима радимо. Присутни су писмени задаци из предмета српски језик и математика у средњој школи.

Имајући у виду особености установе и ученика, не учествујемо на националним и међународним тестирањима, али наши ученици учествују на државним и одређеним

међународним такмичењима. Када су у питању такмичења, оно што је карактеристично за нашу, као и већину специјалних школа, је да због својих могућности и способности ученици не могу да учествују на такмичењима знања на државном новоу која су се организовала претходних година и на којима су тадашњи ученици постизали завидне резултате. Ученици основне школе учествују само на спортским такмичењима, која обухватају атлетику, кошарку, стони тенис и шах. Док ученици средње школе, поред спортских, учествују на такмичењима пекара и фризера, на којима заузимају водећа места. Припреме за спортска такмичења се спроводе током целе школске године, на часовима физичког васпитања. Када су у питању такмичења фризера и пекара, наставници практичне наставе за иста припремају ученике завршног разреда, оне који се истичу по својим способностима и знању. У току другог полугодишта се организује састанак заједнице средњих школа, коме присуствују наставници практичне наставе, и где се постиже договор о темама такмичења, условима које такмичари треба да испуне и целокупној организацији. Такмичења подразумевају теоријски део (у облику теста са десет стручних питања) и практични део (израда одређеног пекарског производа или фризура). Ученици се на редовној настави припремају за такмичења. Последњих година ученици наше школе учествују и на Међународним спортским играма у Котору. Резултати националних и међународних такмичења, на којима наши ученици учествују, користе се за унапређивање наставе и учења.

ЈАКЕ СТРАНЕ	СЛАБЕ СТРАНЕ
<ul style="list-style-type: none"> -Ученици остварују очекиване резултате на завршном испиту. - Школа остварује квалитетан програм припреме ученика за завршне испите, на нивоу основне и средње школе. - Ученици похађају допунску наставу према својим потребама и показују напредак. - Ученици постижу запажене резултате на државним такмичењима. 	

ОБЛАСТ САМОВРЕДНОВАЊА:

ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

ТЕХНИКЕ	ИЗВОРИ ПОДАТАКА И ДОКАЗА
Анализирање документације, разговор са запосленима, триангулација	Школска документација (ГПРШ, ШРП, Школски програм, извештај годишњег плана, записници...

ОПИС НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ:

4.1. У школи функционише систем пружања подршке свим ученицима.	4,00
4.1.1. Школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу.	4
4.1.2. Школа предузима разноврсне мере за пружање васпитне подршке ученицима.	4
4.1.3. На основу анализе успеха и владања предузимају се мере подршке ученицима.	4
4.1.4. У пружању подршке ученицима школа укључује породицу односно законске заступнике.	4
4.1.5. У пружању подршке ученицима школа предузима различите активности у сарадњи са релевантним институцијама и појединцима.	4
4.1.6. Школа пружа подршку ученицима при преласку из једног у други циклус образовања.	4
4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика.	4,00
4.2.1. У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација...).	4
4.2.2. На основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика, школа утврђује понуду ваннаставних активности.	4
4.2.3. У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.	4
4.2.4. Кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче се професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање.	4
4.3. У школи функционише систем подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.	4,00

4.3.1. Школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група.	4
4.3.2. Школа предузима мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група.	4
4.3.3. У школи се примењује индивидуализовани приступ/индивидуални образовни планови за ученике из осетљивих група и ученике са изузетним способностима.	4
4.3.4. У школи се организују компензаторни програми/активности за подршку учењу за ученике из осетљивих група.	4
4.3.5. Школа има успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима и ствара услове за њихово напредовање (акцелерација; обогаћивање програма).	/
4.3.6. Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.	4

4.1. У школи функционише систем пружања подршке свим ученицима.

Увидом у документацију уочено је да се у школи предузимају разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу, мере васпитне подршке, као и мере подршке на основу анализе успеха и владања. Подршка ученицима у учењу се огледа кроз специфичне ваннаставне активности у виду фонетске ритмике, корективне гимнастике и слушних и говорних и логопедских вежби у нижим разредима, док су у вишим разредима присутни корективно- педагошки рад, корективна гимнастика и слушне и говорне и логопедске вежбе. У основној школи се редовно држе и часови допунске наставе из математике, српског и енглеског језика, којима су обухваћени сви ученици са циљем унапређења њиховог рада и успеха. У средњој школи се спроводе говорне вежбе и допунска настава из предмета математика и српски језик. У току школске године се реализују по три интегративна дана, запослени се усавршавају кроз разне семинаре: „Хоризонтално учење/усавршавање наставника-ослонац за боља постигнућа ученика“, „Асистивна технологија- подршка образовању деце са сметњама у развоју“, „Умеће комуникације- како да говоримо и слушамо да би ученици желели да нас чују и да разговарају са нама“.....Ученици се упознају са правилима понашања и последицама кршења правила кроз рад стручних служби, васпитни рад, час одељенског старешине, часове грађанског васпитања, састанке ученичког парламента...Тим за заштиту ученика од дискриминација, насиља, злостављања и занемаривања, као и наставници, васпитачи у дому и стручни сарадници прате понашање ученика у дому и школи. Са ученицима који показују проблеме у понашању се спроводи саветодавни рад, као и појачан васпитни рад, родитељи се упућују у проблем и са њима се обавља саветодавни рад. У ту сврху, аи ради унапређења свог рада, у претходном периоду су запослени пролазили онлине обуке преко платформе „Чувам те“: „Заштита деце са сметњама у развојуу случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља“, „Породично насиље“, „Улога установа образовања и васпитања у борби против трговине људима“, „Безбедно коришћење дигиталне технологије-превенција дигиталног насиља“. Полазе се и разни семинари: „Оснаживање наставника и васпитача за препознавање дискриминације са механизмима

заштите од дискриминације“, ... На крају сваког класификационог периода, на седницама одељенских и наставничког већа, прате се и анализирају успех и дисциплина свих ученика и уколико је потребно договарају мере које ће се предузети.

Породица тј. законски заступници су укључени у живот школе и пружање подршке ученицима. Родитељи/хранитељи су укључени у рад школе кроз Савет родитеља, преко кога бивају упућени у сва битна дешавања у школи и учествују у доношењу одлука. Стручни сарадници и одељенске старешине свакодневно контактирају са родитељима, они су укључени у израду ИОП-а и њихову евалуацију, у рад тимова и актива школе. У пружању подршке ученицима, школа сарађује са бројним институцијама локалне самоуправе, али и шире. Редовна је сарадња са Центром за социјални рад (прикупљање података о ученицима као и остваривање права на интернатско издржавање), Интерресорном комисијом, Развојним саветовалиштем, Црвеним крстом, Институтом за јавно здравље (санитарни прегледи), Заводом за стоматологију, школским диспанзером, Клиничким центром, Националном службом запошљавања (потписан протокол о сарадњи у циљу запошљавања ученика са сметњама у развоју), радним организацијама у којима ученици имају практичну наставу („Графопромет“, Салон „Дона“, „Мики стајл“), Школском управом, Полицијском управом, предузећем „Грин инжињеринг“ (обука заштите на раду и противпожарна обука). При преласку ученика из једног циклуса образовања у други, ученицима се пружа подршка кроз израду плана транзиције. План се реализује кроз активности упознавања ученика и родитеља са простором у коме ће ученици боравити (за децу из предшколске установе упознавање са школским просторијама и кабинетима, за ученике осмог разреда упознавање са радним организацијама и школским радионицама), наставницима који ће им предавати. За ученике осмог разреда из других школа, организује се посета нашој школи и радним организацијама и при том се упознају са подручјима рада и образовним профилима које имамо у понуди. По упису, тј. преласку ученика из једног у други циклус образовања, ученици се прате, као и њихова адаптација на ново окружење- прати се њихово понашање, разговара се са њима и настоји да им се тај процес олакша.

4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика.

У погледу развоја социјалних вештина са ученицима се спроводе различите активности. Поводом обележавања Међународног дана толеранције Тим за заштиту деце од насиља са ученицима организује активности попут предавања и израде плаката. Планиран је интегративни дан поводом светског дана људских права, затим предавање стручног сарадника на тему насиља „Безбедност на интернету“, на часовима одељенске заједнице и одељенског старешине разговор са ученицима о другарству, понашању на јавном месту, решавању сукоба, међувршњачком насиљу, емоцијама, солидарности и хуманости, ненасилној комуникацији, понашању у школи и ваншколским ситуацијама.... Као специјална школа у оквиру ваннаставних активности имамо фонетску ритмику, корективну гимнастику, корективно- педагошки рад, слушне и говорне и логопедске вежбе, што нас чини специфичним у односу на редовне школе. У понуди ваннаставних активности се полази од потреба популације ученика са којима радимо. Кроз часове ЧОС и ЧОЗ са ученицима разговара или изводи практични рад о бројним темама: одржавање хигијене, безбедност у саобраћају, брига о здрављу, здравој храни, другарству, хуманости,

коришћењу слободног времена, решавању сукоба, пушењу, алкохолизму, наркоманији....Крајем претходне школске године спроведена је анкета међу родитељима ученика будућег 5.,6.,7. и 8. разреда која се односила на избор слободних наставних активности у овој години. На основу резултата анкете одлучено је да у 5. и 6. разреду то буду животне вештине, које ученици стичу у посебно опремљеном школском кабинету, а у 7. и 8. разреду домаћинство. Школа има програм здравствене заштите који подразумева санитарне прегледе за ученике и запослене, као и стоматолошке прегледе за ученике и контролу и бележење раста и развоја ученика. Са друге стране се организују предавања на тему: „Капљичне инфекције-преношење и превенција“, „Болести прљавих руку“, „Светски дан борбе против АИДС-а“, „Правилно чување животних намирница“, „Едукација и подстицање на очување репродуктивног здравља(превенција полно преносивих болести)2, „Значај здравог начина живота насупрот лошим навикама и болестима зависности“, „Боравак напољу-значај адекватног одевања за доба године“,као и радионице: „Промовисање здравог начина исхране и борба против гојазности“, „Спаси живот- дај крв“... Кроз разговор се ученици упућују у своја права и обавезе. Такође, поседује и програм заштите животне средине који предвиђа предавања и радионице поводом обележавања Светског дана без аутомобила, заштите животиња, климатских промена, без дуванског дима, заштите вода, планете Земље ; предавања: „ Уништавање појединих биљних и животињских врста, и како се промене у природи одражавају на наше здравље и наш опстанак“, „Уништавање вегетације и заштита природних станишта“, „Загађивање копнених и водених екосистема“, „Чиста ваздух и аерозагађење у Србији“.....Кроз друштвено-користан рад се организује сређивање дворишта са ученицима, прикупљање старог папира и картона за рециклажу, чишћење снега, садња цвећа и садница...Тим за каријерно вођење у овој школској години планирао је спровођење истраживања о томе колико су ученици информисани о могућностима запошљавања и даљег образовања. Затим предавања НСЗ-а, посета Сајму запошљавања, посете фирмама. Кроз наставни и ваннаставни рад , деловање Тима за каријерно вођење и саветовање, рад стручног сарадника и социјалног радника се ученици 8.разреда упознају са професионалним опредељењима, родитељи се информишу о образовним профилима, као и могућностима наставка школовања и запошљавања. Тим за професионалну оријентацију упознаје ученике са што већим бројем занимања, настоји да код ученика створи реалан став према сопственим способностима, сарађује са радним организацијама, делује на усклађивању жеља и захтева родитеља са способностима, могућностима и жељама детета, прати и подстиче развој индивидуалних карактеристика ученика значајних за њихово професионално усмеравање, обавља саветодавне индивидуалне разговоре са родитељима и ради на њиховом оспособљавању за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног развоја, сарађује са установама и институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју ученика, организује обилазак различитих занатских радњи и представљање занимања, утврђује склоности и интересовања за бављење одређеним пословима кроз додатни рад и слободне активности, информише о потребама тржишта рада на подручју сталног места боравка ученика.

4.3. У школи функционише систем подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.

Међу ученицима наше школе има ученика из ромских и хранитељских породица, као и социјално угрожених породица. Због специфичности школе, а и самих ученика, немамо ученике са изузетним способностима. Ученици из осетљивих група се, као и остали, редовно прате од стране одељенских старешина, наставника, стручног сарадника и социјалног радника. Прати се њихова редовност похађања наставе и предузимају мере уколико постоји ризик од раног напуштања школовања. Прате се и социо- економске прилике ученика и њихов утицај на васпитно- образовни процес, утврђују потребе и проблеми ученика, ради на превенцији васпитне запуштености. Због специфичности установе, сви ученици, укључујући и ученике из осетљивих група, на ИОП-у. У школи функционише програм социјалне заштите ученика који подразумева осигурање ученика, обезбеђивање бесплатних уџбеника и школског прибора, набавку заштитне опреме, бесплатне оброке за ученике из града, гардеробу за ученике из дома, бесплатне одласке у биоскоп, позориште, излете, превоз до куће и школе за материјално угрожене, интервенције у случају јављања тешкоћа које онемогућавају похађање наставе, учење и свако друго лично функционисање, превоз на практичну наставу у радне организације, обезбеђивање новогодишњих пакетића, слаткиша, прослава рођендана у дому... У циљу подршке ученицима из осетљивих група, школа сарађује са Центром за социјални рад, Скупштином града, Центром за хранитељство, удружењем „Коло српских сестара“...

ЈАКЕ СТРАНЕ	СЛАБЕ СТРАНЕ
<ul style="list-style-type: none"> -У школи функционише систем пружања подршке свим ученицима, у учењу и васпитању. - У у том циљу школа сарађује са родитељима и другима законским заступницима ученика, као и са релевантним институцијама на нивоу града и државе. -Школа пружа подршку ученицима при преласку из једног у други циклус образовања. -У школи се промовише здрав стил живота, права детета, заштита животне средине, развој социјалних вештина ученика. - У школи се подстиче професионални развој ученика. - Школа пружа подршку ученицима из осетљивих група и у том циљу сарађује са релевантним институцијама. -Школа предузима мере у циљу спречавања раног напуштања школовања.	

ОБЛАСТ САМОВРЕДНОВАЊА:

ЕТОС

ТЕХНИКЕ	ИЗВОРИ ПОДАТАКА И ДОКАЗА
Анализирање документације, разговор, триангулација,	Статут школе, Развојни план установе, Акциони план ШРП-а, Годишњи план рада школе, годишњи извештај о раду школе, записници наставничког већа, тимова, Савета родитеља

ОПИС НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ:

5.1. Успостављени су добри међуљудски односи.	4,00
5.1.1. У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.	4
5.1.2. За дискриминаторско понашање у школи доследно се примењују мере и санкције.	4
5.1.3. За новопридошле ученике и запослене у школи примењују се разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину.	4
5.1.4. У школи се користе различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта.	4
5.2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу.	3,75
5.2.1. Успех сваког појединца, групе или одељења прихвата се и промовише као лични успех и успех школе.	4
5.2.2. У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате.	3
5.2.3. У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех.	4
5.2.4. Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом учествују у различитим активностима установе.	4
5.3. У школи функционише систем заштите од насиља.	4,00
5.3.1. У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.	4
5.3.2. У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и	4

занемаривања у образовно-васпитним установама.	
5.3.3. Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља.	4
5.3.4. Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци).	4
5.4. У школи је развијена сарадња на свим нивоима.	3,80
5.4.1. У школи је организована сарадња стручних и саветодавних органа.	4
5.4.2. Школа пружа подршку раду ученичког парламента и другим ученичким тимовима.	4
5.4.3. У школи се подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника.	4
5.4.4. Родитељи активно учествују у животу и раду школе.	4
5.4.5. Наставници, ученици и родитељи организују заједничке активности у циљу јачања осећања припадности школи.	3
5.5. Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности.	3,60
5.5.1. Школа је препознатљива као центар иновација и васпитно-образовне изузетности у широј и ужој локалној и стручној заједници.	4
5.5.2. Наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују.	4
5.5.3. Наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње.	4
5.5.4. Резултати успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представљају примере добре праксе.	4
5.5.5. Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања.	4

5.1. Успостављени су добри међуљудски односи.

Прегледом школске документације, разговором са стручним сарадницима и секретаром школе, утврђено је да супонашање и одговорност ученика, запослених и родитеља тј. старатељарегулисани Правилником о понашању у школи, Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених, Правилником о васпитно-дисциплинској одговорности ученика, Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика, као и да се иста доследно поштују. Правила понашања су истакнута и на школском сајту. Саставни су део и школског Статута. На часовима одељенске заједнице се ученици упознају са правилима понашања у школи и ваншколским ситуацијама.

Дискриминаторско понашање је такође обухваћено Правилником о понашању у школи, али није присутно у установи. Члановима Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања је презентован семинар „Оснаживање наставника и васпитача за препознавање дискриминације и упознавање са механизмима заштите од дискриминације.“

За новопридошле ученике у школи се израђује план транзиције којим се предвиђају активности у циљу лакшег прилагођавања ученика. Исти се прати од стране одељенског старешине, предметних наставника, стручних сарадника. Новопридошле колеге добијају ментора који израђује план менторства у циљу његовог увођења у посао. Такође добијају помоћ стручних сарадника и осталих колега у процесу прилагођавања, упознавању ученика, вођењу електронског дневника...

У циљу превенције и конструктивног решавања конфликта школа предузима разне активности. Запослени су прошли онлине обуку „Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању“. За ученике, у циљу што боље међусобне сарадње и дружења, као и превенције конфликта, предузимају се разне активности: спортски дани са спортским такмичењима (полигони, стони тенис, атлетика, бадмингтон, одбојка..), екскурзије и излети („Дино парк“ Свилајнац, Београд- Народни музеј, музеј „Николе Тесле“, храм Св.Саве, Авалски торањ...), радионице (на тему јесени, зиме, Нове године, 8.марта, Ускрса, обележавања светски важних дана у години...), секције (спортска, фолклорна, ликовна, фото секција, драмско-рецитаторска), акција „Друг другу“...

5.2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу.

Успех ученика, појединачно или групно, као и успех запослених, се похваљују и промовишу као лични и успех школе. Сваки успех ученика и запослених бива изнет и похвањена на састанцима Наставничког већа, школског колегијума. Информације о успесима истих се објављују на школским друштвеним мрежама. Присутно је награђивање ученика, које је предвиђено Статутом школе, и то : сви ученици са одличним успехом на крају школске године добијају књигу, док ученик генерације добија телефон од школе (награда се додељују ученику на приредби поводом обележавања „Св. Саве“). Запослени добијају похвале, док материјалне награде нису присутне. Награђивање запослених је регулисано Правилником о награђивању запослених, али се не спроводе услед недостатка расположивих сопствених слободних прихода школе. Правилником је предвиђено награђивање запослених за спроведене третмане у оквиру Сервисног центра, што се редовно спроводи.

У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех. Ученици учествују на државним такмичењима пекара, фризера и спортским такмичењима где остварују запажене резултате. Поједини ученици, у складу са својим интересовањима, учествују на разним ликовним конкурсима и освајају награде. На нивоу свих већа се организују разне креативне радионице где ученици стварају у складу са својим могућностима и способностима, након којих њихови радови буду истакнути и видљиви свима (израда паноа поводом светског дана пешачења и чистих руку, светског дана јабуке, обележавања Св.Саве, светског дана љубазности, светског дана среће, ...). Према интересовањима, ученици су окупљени у разне секције, где могу испољити своје способности. Програмом школског спорта и спортских активности предвиђене су разне активности у којима ученици постижурезултате (одбојка, бадмингтон, између две ватре, крос, мали фудбал...). Заинтересованим ученицима је на располагању и кабинет социјалних вештина, где се могу оспособљавати за самостално обављање разних радњи

неопходних за њихово свакодневно функционисање (прање судова, кување чаја/кафе, спремање палачинки и сл.).

Наша школа укључује искључиво ученике са различитим врстама сметњи у развоју и инвалидитетом, различитих способности и могућности.

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља.

Уочено је да се у нашој школи негативан став према насиљу јасно изражава кроз бројне активности и пројекте који подржавају сарадњу и негују позитивне односе међу свим актерима школског живота.

У школи је формиран Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања који својим програмом предвиђа разне активности у циљу превенције истих : чланови тима су упознати са Водичем за примену ревидираних индикатора за прелиминарну идентификацију ученика који су потенцијалне жртве трговине људима, састанак са представницима МУП-а на тему безбедности у школама, упознавање ученика са правилима понашања и последицама кршења, обележавање светског дана толеранције, међународног дана особа оштећеног слуха и дана особа са инвалидитетом, светског дана људских права, предавање на тему „Безбедност на интернету“, пројекат „Заштитимо децу у саобраћају“ за ученике првог разреда...). Запослени су у претходној школској години у великом броју прошли онлине обуке:

„Заштита деце са сметњама у развоју од занемаривања, злостављања и насиља“

„Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању“

„Улога установе образовања и васпитања у борби против трговине људима“,

а у текућој је планирана обука на тему „Безбедно коришћење дигиталне технологије- превенција дигиталног насиља“. Претходних година је у школи уведен унутрашњи и спољашњи видео надзор. Појачано је и дежурство у обе смене, тако да у основној школи дежурају по три наставника, док у средњој дежурају по два наставника и један ученик. У школи и дому су на видљивим местима истакнута имена чланова тима и бројеви телефона институција које могу реаговати у случају насиља, тако да ученици у сваком тренутку знају коме се могу обратити.

Запослени међусобно координирају и поштују процедуру и хијерархију према Протоколу о поступању у установежи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

У циљу превенције насиља у школи се предузимају разне активности. За ученике се организују предавања и едукативне радионице на тему насиља, превенције насиља, безбедности на интернету, понашања.. од стране сручног сарадника, социјалног радника, тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, васпитача у дому .. Наставници са ученицима разговарајуна часовима одељенске заједнице и одељенског старешине о томе како контролисати бес, како се понашати на јавном месту, шта значи бити добар друг, како реаговати у случају појаве насиља у школи, о развијању самокритичности у понашању, о ненансилној комуникацији, понашању за време великог одмора... Кроз спортске активности и рад секција се подстиче дружење и сарадња ученика у циљу превенције насиља. Запослени међусобно сарађују и размењују информације о деци. Раде на свом усавршавању на овом пољу кроз семинаре и обуке. Родитељи на родитељским састанцима и кроз свакодневне разговоре са наставницима прате понашање своје деце.

Због самих карактеристика школе тј. због чињенице да су наши ученици деца са разним сметњама у развоју и степеном инвалидитета, ученици нису склони насиљу међу собом, а такође није присутно ни насиље запослених над ученицима. Па се из тог разлога и не спроводе посебне активности подршке и васпитног рада са њима. Али свакако школа има прописане мере друштвено корисног рада и хуманитарног рада са ученицима у случају појаве насиља. Исто тако, у циљу праћења истих, тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, је саставио интерне обрасце :

- Евиденциони лист насилног понашања у школи
- Профил ученика
- План активности/ евалуација плана активности
- Појачан васпитни рад са учеником

5.4. У школи је развијена сарадња на свим нивоима.

Уочено је да је сарадња стручних и саветодавних органа на високом нивоу. Предлози Савета родитеља се редовно разматрају на састанцима Педагошког колегијума и седницама Наставничког већа. Савет родитеља има своје представнике у Школском одбору и свим обавезним тимовима у школи.

У школи је формиран Ученички парламент, којим координира стручни сарадник-дефектолог. Ученички парламент добија пуну подршку за свој рад, учествује у организацији и реализацији разних предавања и радионица, уважавају се њихови предлози и интересовања у планирању прослава, приредби, излета... Наставници, стручни сарадници и директор су отворени за пружање конкретне подршке у зависности од тренутних услова и могућности школе.

Школа активно подржава различите иницијативе запослених и подстиче њихову слободу у организовању нових пројеката и активности. Запослени имају слободу у избору наставних средстава, организацији ваннаставних активности, а све у циљу добробити ученика.

Родитељи активно учествују у раду и животу школе. Информисани су о свим важним питањима за живот и рад школе и позивају се да партиципирају у доношењу одлука о истим преко Савета родитеља, родитељских састанака, индивидуалних посета, Школског одбора. Наставници, ученици и родитељи организују заједничке активности у циљу јачања осећања припадности школи- обележавање Дана школе, обележавање школске славе (када често неко од родитеља има улогу колачара). Уочљиво је да последњих година, услед лоше епидемиолошке ситуације, мањкају радионице и сличне активности са родитељима, на чему би требало порадити у наредном периоду.

5.5. Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности.

Као специјална школа, препознатљиви смо у ужој и широј околини. Оно што нас издваја од других су садржаји и услуге које пружамо. Школа поседује Сервисни центар, при коме запослени пружају подршку деци и ученицима из редовног система кроз логопедске и дефектолошке третмане. Школа располаже сензорном и светлом собом, Монтесори кабинетом, соматопедским кабинетом, кабинетом за социјалне вештине, медицинском собом, школским салоном и школском пекарном.

Наставници кроз рад преиспитују своју васпитно-образовну праксу и унапређују је. У том циљу редовно се интерно и екстерно усавршавају, кроз разне обуке, семинаре, презентације, угледне часове... Према својим интересовањима и у сврху унапређивања свог рада сачињавају лични план стручног усавршавања. Школа излази у сусрет и настоји да у свакој школској години омогући одржавање семинара, за који је показано велико интересовање, у својим просторијама како би свима био доступан.

На свим нивоима рада школе, међу запосленима појединачно, међу тимовима, стручним и саветодавним органима, постоје добри односи и сарадња, што се може видети и кроз планове истих.

ЈАКЕ СТРАНЕ	СЛАБЕ СТРАНЕ
<p>-У школи се поштују норме понашања и одговорности свих.</p> <p>-Прилагођавање новопридошних ученика и запослених протиче по утврђеним поступцима и без проблема.</p> <p>- Разним активностима се превенирају конфликти.</p> <p>- Успех ученика и наставника је увек похваљен и награђен.</p> <p>-Кроз разноврсне активности сваки ученик може да постигне успех.</p> <p>- У школи је јасно видљив негативан став према насиљу и редовно се организују активности у циљу превенције насиља.</p> <p>-У школи је присутна сарадња на свим нивоима, међу школским органима, тимовима, запосленима, ученицима и родитељима.</p> <p>-Родитељи активно учествују у животу и раду школе.</p> <p>-Школа је препознатљива као центар иновација и васпитно- образовне изузетности у окружењу.</p> <p>-Запослени континуирано преиспитују свој рад, унапређују га кроз разне активности унутар и ван установе, размењују искуства са колегама.</p>	<p>-Недовољно организоване заједничке активности наставника, ученика и родитеља (радионице, предавања...)</p>

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА ШКОЛЕ

На основу резултата самовредновања, тим даје предлог мера за унапређење рада школе:

1. Организовати радионице и предавања у циљу већег укључивања родитеља у активности школе.

ОБЛАСТ САМОВРЕДНОВАЊА:

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

ТЕХНИКЕ	ИЗВОРИ ПОДАТАКА И ДОКАЗА
Анализирање документације, анкета и статистичка обрада података, разговор, триангулација,	Годишњи план рада школе, Годишњи извештај о раду школе, анкета за наставнике и директора, записници

ОПИС НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ:

6.1. Руковођење директора је у функцији унапређивање рада школе.	4,00
6.1.1. Постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности.	4
6.1.2. Формирана су стручна тела и тимови у складу са потребама школа и компетенцијама запослених.	4
6.1.3. Директор прати делотворност рада стручних тимова и доприноси квалитету њиховог рада.	4
6.1.4. Директор обезбеђује услове да запослени, ученички парламент и савет	4

родитеља активно учествују у доношењу одлука у циљу унапређења рада школе.	
6.1.5. Директор користи различите механизме за мотивисање запослених.	4
6.2. У школи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада.	4,00
6.2.1. Директор редовно остварује инструктивни увид и надзор у образовно-васпитни рад.	4
6.2.2. Стручни сарадници и наставници у звању прате и вреднују образовно-васпитни рад и предлажу мере за побољшање квалитета рада.	4
6.2.3. Тим за самовредновање остварује самовредновање рада школе у функцији унапређивања квалитета.	4
6.2.4. У школи се користе подаци из јединственог информационог система просвете за вредновање и унапређивање рада школе.	4
6.2.5. Директор ствара услове за континуирано праћење и вредновање дигиталне зрелости школе.	4
6.2.6. Директор предузима мере за унапређење образовно-васпитног рада на основу резултата праћења и вредновања.	4
6.3. Лидерско деловање директора омогућава развој школе.	4,00
6.3.1. Директор својом посвећеношћу послу и понашањем даје пример другима.	4
6.3.2. Директор показује отвореност за промене и подстиче иновације.	4
6.3.3. Директор промовише вредности учења и развија школу као заједницу целоживотног учења.	4
6.3.4. Директор планира лични професионални развој на основу резултата спољашњег вредновања и самовредновања свог рада.	4
6.4. Људски ресурси су у функцији квалитета рада школе.	4,00
6.4.1. Директор подстиче професионални развој запослених и обезбеђује услове за његово остваривање у складу са могућностима школе.	4
6.4.2. Запослени на основу резултата спољашњег вредновања и самовредновања планирају и унапређују професионално деловање.	4
6.4.3. Наставници, наставници са звањем и стручне службе сарадњом унутар школе и умрежавањем између школа вреднују и унапређују наставу и учење.	4
6.4.4. Запослени примењују новостечена знања из области у којима су се усавршавали.	4
6.5. Материјално-технички ресурси користе се функционално.	4,00
6.5.1. Директор обезбеђује оптимално коришћење материјално-техничких ресурса.	4
6.5.2. Наставници континуирано користе наставна средства у циљу побољшања квалитета наставе.	4
6.5.3. Материјално-технички ресурси ван школе (културне и научне институције, историјски локалитети, научне институције, привредне и друге организације и сл.) користе се у функцији наставе и учења.	4
6.6. Школа подржава иницијативу и развија предузетнички	4,00

ДУХ.	
6.6.1. Директор развија сарадњу и мрежу са другим установама, привредним и непривредним организацијама и локалном заједницом у циљу развијања предузетничких компетенција ученика.	4
6.6.2. У школи се подржава реализација пројеката којима се развијају опште и међупредметне компетенције.	4
6.6.3. Школа кроз школске пројекте развија предузимљивост, оријентацију ка предузетништву и предузетничке компетенције ученика и наставника.	4
6.6.4. Школа укључује ученике и родитеље у конкретне активности у кључним областима квалитета.	4
6.6.5. Директор развија међународну сарадњу и пројекте усмерене на развој кључних компетенција за целоживотно учење ученика и наставника.	4

6.1. Руковођење директора је у функцији унапређивање рада школе.

Увидом у документацију може се видети распоред дужности, организација рада у школи и функционисање органа школе, као и носиоци одговорности. Школски одбор је усвојио Правилник о организацији и систематизацији послова и радних задатака у школи. Школа поседује све законом предвиђене тимове и стручна тела, према потребама школе, при чијем формирању директор школе и стручни сарадници воде рачуна о стручним компетенцијама запослених, тако да функционисање тима буде максимално ефикасно у правцу унапређења рада школе. . (Резултат анкете: важност 3,75, тачност 3,60) Систем информисања о свом важним питањима о животу и раду школе функционише врло ефикасно (редовно се одржавају састанци стручних органа и тимова, Школског одбора, Савета родитеља, ажурира сајт школе, обавештавају родитељи путем свакодневних састанака или родитељских састанака...) Директор ефикасно и ефективно руководи радом Наставничког већа, прати рад тимова и доприноси квалитету њиховог рада. . (Резултат анкете: важност 3,70, тачност 3,55). У доношењу одлука укључује запослене, као и родитеље кроз Савет родитеља, и ученике кроз Ученички парламент.. (Резултат анкете: важност 3,70, тачност 3,55) За мотивисање запослених најчешће су коришћене јавне похвале, на састанцима школског колегијума или Наставничког већа. . (Резултат анкете: важност 3,65, тачност 3,45)

6.2. У школи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада.

Педагошко-инструктивни надзор врше систематски директор школе и стручни сарадник у складу са годишњим планом и према потреби, те на основу истог предлажу мере побољшања рада. Такође, директор редовно остварује увид и надзор у образовно-васпитни рад путем индивидуалних разговора са запосленима, увидом у папирни и електронски дневник.. (Резултат анкете: важност 3,70, тачност 3,70) Стручни сарадници прате и вреднују образовно-васпитни рад и предлажу мере за побољшање квалитета рада школе, путем саветодавних разговора са наставницима, кроз посету часовима,

обавештавањем запослених о стручном усавршавању и свим актуелностима везаним за образовно-васпитни рад, увидом у годишње и оперативне планове, као и припреме наставника за час, ИОП... . (Резултат анкете: важност 3,63, тачност 3,58) Тим за самовредновање остварује самовредновање рада школе у функцији унапређивања квалитета. Прегледом школске документације, анкетама, разговорима са запосленима, вреднују се планиране области, након чега се конципира акциони план у циљу унапређивања квалитета рада школе. Тим редовно сарађује са другим тимовима, ове године циљано са активом за развојно планирање, у циљу размене информација и унапређивања квалитета рада. Податке из јединственог информационог система просвете користе запослени који имају приступ истом (директор, секретар). Директор ствара услове за континуирано праћење и вредновање дигиталне зрелости школе. Континуирано из године у годину подржава иновације и промене, који учење чине савременијим и занимљивијим. Редовно се обнављају школски рачунари и остала дигитална опрема, омогућава набавку софтвера који би олакшали ученицима рад и учење. Обезбеђена је стална интернет мрежа у целој школи.. (Резултат анкете: важност 3,70, тачност 3,65) Директор предлаже мере за унапређење образовно-васпитног рада на основу праћења успеха ученика на квалификационим периодима, посете часовима, учешће у раду стручних органа и тимова, уважава предлоге колега, доноси мере и преко сарадње са члановима колегијума координира даље акционе планове. Доноси одлуке о именовању нових чланова актива и тимова.. (Резултат анкете: важност 3,70, тачност 3,60)

6.3. Лидерско деловање директора омогућава развој школе.

Стандард је пре свега процењен на основу анкете и разговора са запосленима. Слажу се да лидерско деловање директора огледа у његовој посвећености послу, понашању, отворености за промене и иновације, промовисању учења и школе као заједнице целоживотног учења (учешће на такмичењима, изложбама и различитим манифестацијама), чиме омогућава њен развој. Исто тако планира свој професионални развој према вредновању свога рада.

6.4. Људски ресурси су у функцији квалитета рада школе.

Директор подстиче професионални развој запослених и обезбеђује услове за његово остваривање у складу са могућностима школе. Запослени редовно добијају информације о понуди семинара, а сваке школске године се, као **пример добре праксе**, у школи организује семинар за све запослене. У прошлој школској години је организован семинар „Учим да учим“ - програм за примену материјала, сензомоторних игара и апликација у раду са децом са аутистичним спектром и другим сметњама, у просторијама школе. (Резултат анкете: важност 3,80, тачност 3,75) Запослени на основу резултата спољашњег вредновања и самовредновања планирају и унапређују професионално деловање. (Резултат анкете: важност 3,68, тачност 3,63) Наставници и стручна служба сарадњом унутар школе, као и умрежавањем са другим школама, унапређују наставу и учење. Наиме, заступљена је размена иновативних идеја и приступа настави међу наставницима у школи, али и са колегама из других специјалних школа у држави, као и школа из окружења (Босна, Црна Гора, Бугарска, Македонија). (Резултат анкете: важност 3,68, тачност 3,58) Запослени

примењују новостечена знања из области у којима су се усавршавали, преносећи искуства једни другима путем обука које спровode у школи. (Резултат анкете: важност 3,79, тачност 3,68)

6.5. Материјално-технички ресурси користе се функционално.

У школи је омогућено оптимално коришћење материјално-техничких ресурса. Школа поседује више кабинета, сензорну собу, сензорни врт, учионице опремљене пројекторима и платнима, све учионице имају рачунаре и интернет, два фотокопир апарата, више штампача... И све је то увек доступни, без ограничења, свим запосленима. Али и ученицима. (Резултат анкете: важност 3,70, тачност 3,65). Са друге стране наставници континуирано користе разнолика наставна средства у циљу побољшања квалитета наставе. У ту сврху је у претходној школској години формиран кабинет са дидактичким материјалом, формиран је Монтесори кабинет, али и наставници самостално израђују наставна средства како би градиво приближили ученицима и њиховим способностима. (Резултат анкете: важност 3,84, тачност 3,84). У функцији наставе и учења се користе и материјално-технички ресурси ван школе. Ученици обављају праксу у предузећима и салонима ван школе, са којима школа годинама остварује сарадњу. Организују се посете изложбама, представама, историјским споменицима, музејима....

6.6. Школа подржава иницијативу и развија предузетнички дух.

Директор развија сарадњу са другим школама, локалном заједницом, разним организацијама у циљу развијања предузетничких компетенција ученика. Ученици (пекари, фризерџи) учествују на такмичењима са другим школама на републичком нивоу, учествују на сајму образовања, изложбама, обављају праксу у предузећима и салонима у граду. У школи се подржава реализација пројеката којима се развијају опште и међупредметне компетенције, пре свега дигиталне компетенције, одговоран однос према здрављу, према животној околини, пројекти везани за комуникацију, све према способностима и могућностима ученика. (Резултат анкете: важност 3,68, тачност 3,53). Школа кроз разноврсне пројекте развија предузимљивост, оријентацију ка предузетништву и предузетничке компетенције ученика и наставника. То се огледа кроз разне радионице, учествовање на сајмовима, такмичењима, излагање ученичких радова, у складу са ученичким способностима.. (Резултат анкете: важност 3,63, тачност 3,47) Ученици и родитељи се укључују у конкретне активности у кључним областима квалитета, мада смо мишљења та је то у неком претходном периоду било заступљеније и да би требало нешто више укључити родитеље у активности попут радионице, предавања.... (Резултат анкете: важност 3,68, тачност 3,53) Директор развија међународну сарадњу и пројекте усмерене на развој кључних компетенција за целоживотно учење ученика и наставника. (Резултат анкете: важност 3,65, тачност 3,40) Треба имати у виду способности и могућности наших ученика, тако да су пројекти углавном усмерени на развој способности да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном

животу, на развој дигиталних компетенција тј. коришћење комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију, примену знања и вештина у различитим ситуацијама...

ЈАКЕ СТРАНЕ	СЛАБЕ СТРАНЕ
<p>-У школи постоји јасна организациона структура; тимови и стручни органи су формирано према потребама школе и обезбеђени су услови да сви запослени, ученици и родитељи учествују у доношењу одлука.</p> <p>-Директор прати рад тимова и редовно остварује инструктивни увид и надзор у образовно-васпитни рад.</p> <p>-Стручни сарадници прате и вреднују образовно-васпитни рад и предлажу мере за побољшање квалитета рада.</p> <p>-Директор предузима мере за унапређење образовно-васпитног рада, отворен је за промене и подстиче иновације.</p> <p>-Омогућен је професионални развој запослених, као и размена знања и искустава међу запосленима у циљу унапређивања рада школе.</p> <p>-Омогућено је оптимално коришћење материјално-техничких ресурса и наставних средстава, као и материјално-техничких ресурса ван школе.</p> <p>-Школа подржава пројекте за развој општих и међупредметних компетенција, као и предузимљивости и предузетничких компетенција ученика и наставника.</p>	